

درس اول منطق

علم منطق چیست؟

علم منطق

منطق علمی است که در پی جلوگیری از خطای در اندیشه است

منطق علمی است که شیوه درست اندیشیدن را می آموزد تا بدین ترتیب قادر به تشخیص خطاهای ذهنی باشیم.

معنای مغالطه در منطق هر گونه خطای اندیشه را مغالطه گویند.

مغالطات همچون بیماری هایی هستند که باید از دچار شدن به آن ها حذر کرد، از این رو آشنایی با آن برای منطق دان لازم است.

فاطمه ملازنی

منطق دانان قواعدی را که باید رعایت کنیم تا دچار خطای فکر یا اصطلاحاً «مغالطه یا سفسطه» نشویم مشخص کرده اند.

کار منطق دانان این است که با بررسی انواع خطاهای ذهنی و دسته بندی کردن آن ها، راه های خطای فکر و تفکر را نشان دهند.

قوانین منطق

علم منطق، قوانین حاکم بر ذهن ما را بیان می کند. قوانین منطقی کشف قواعد طبیعی ذهن هستند و نه اختراعی جدید.

کار ذهن، تفکر و اندیشیدن است.

منطق دانان قواعد اندیشیدن را کشف و گردآوری کرده اند و به صورت علم منطق در اختیار ما نهاده اند

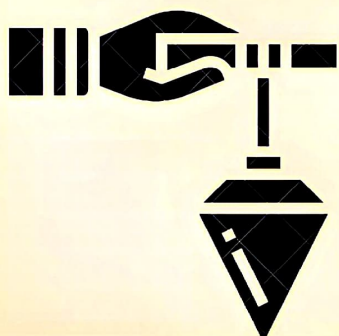

ذهن انسان از قواعدی به صورت طبیعی پیروی می کند.

فایده علم منطق

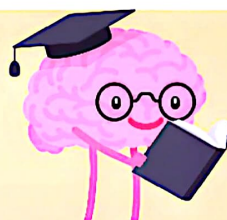
علم منطق با تأکید بر شیوه درست اندیشیدن و هم چنین با دسته بندی و توضیح قواعد ذهن، به ما کمک می کند تا بتوانیم سریع تر و دقیق تر عوامل خطای ذهن را تشخیص دهیم

منطق مانند شاقول (تراز) بنايي است که به بنا کمک می کند تا دیوار را صاف بچیند، اما برای بنا مصالح ساختمانی تهیه نمی کند. انسان باید از علوم مختلف مقدمات فکری خود را تهیه کند و سپس به کمک منطق، بنای فکری محکمی برای خود بسازد.

منطق چه نوع علمی است؟

منطق علم کاربردی است

آموزش منطق مانند هر علم کاربردی دیگر نیازمند تمرین و مهارت است. مثل دوچرخه سواری که باید به صورت عملی یاد گرفت.

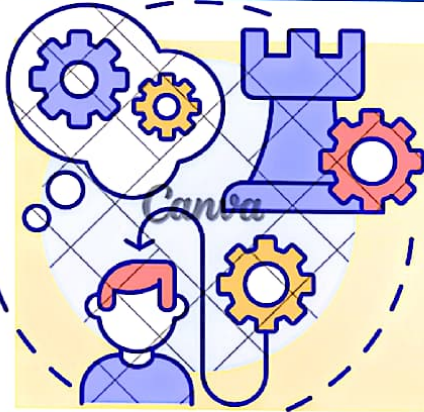
دانش منطق ابزاری در خدمت سایر علوم است.

منطق همچون سیستم های کنترلی یک خودرو است که میزان بنزین، سرعت حرکت و گرمای موتور را به ما نشان می دهند و در مقابل مشکلات به ما هشدار می دهند، اما باعث حرکت خودرو نمی شوند. لذا منطق به ما در برابر خطاهای ذهن هشدار می دهد، اما به تنهایی نمی تواند علوم بشری را به جلو ببرد.

تعریف و استدلال

دو بخش اصلی منطق : تعریف و استدلال

- 1- تعریف؛ که در آن روش صحیح تعریف کردن بیان میشود و به ما کمک میکند تا از تعریف اشتباه پرهیز کنیم.
- 2- استدلال؛ که در آن روش صحیح استدلال کردن بیان میشود و به ما کمک میکند تا از استدلال اشتباه پرهیز نماییم.

دانش بشری را به دو حیطة کلی تقسیم کنیم:

- 1- تصور: مانند درک ما از سیمرغ، درخت، مثلث قائم الزاویه و مانند آن. در این حالت به واقعیت داشتن یا نداشتن یا ارتباط آن با سایر امور، کاری نداریم و تنها همان را به ذهن می آوریم
- 2- تصدیق: مانند جملاتی که دربارهٔ سیمرغ بیان کردید یا جملاتی چون «درختان در روز اکسیژن تولید میکنند»، «مثلث قائم الزاویه سه زاویهٔ مساوی ندارد». همانطور که می بینید در تصدیقات، حکم و قضاوت وجود دارد و در آنها اوصافی را به چیزی نسبت می دهیم یا از آن سلب می کنیم

نکته 1: جملاتی که با چیست پایان می پذیرند تعریف هستند.
نکته 2: جملاتی که با چرا آغاز می شوند استدلال هستند.

- مشخص کنید که کدامیک از موارد زیر تعریف و کدامیک استدلال هستند:
- چون قاشق چوبی گرما را منتقل نمیکند، غذا را با آن هم بزنی دست نمی سوزد.....
- منطق علمی است که از خطای ذهن جلوگیری میکند
- معلم ما در کلاس است؛ پس در خانهاش نیست.....
- ترابری یعنی حمل و نقل کالا یا مسافر از جایی به جای دیگر.....

وظیفه منطق جلوگیری از خطای اندیشه است

- تصور و تصدیق را در عبارت های زیر مشخص کنید.
- آسمان نیلگون.....
- کاش زهرا.....
- هوا آفتابی است.....
- مادرم.....

